

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Un congres biblic românesc.

De Dr. N. Bălan.

(Urmare din Nrul 19)

Având o astfel de ediție bine revăzută a sf. Scripturi, ea ar fi înzestrată cu autoritate normativă pentru întreaga biserică românească. De ea s'ar folosi scriitorii bisericești în lucrările lor teologice, preoții în predici, precum și toți aceia cari ar dori să citească sf. Scriptură în întregime. De pe ea s'ar retipări, pentru trebuințele cultului dumnezeesc, Evangheliarele și Apostolul, iar în privința limbei ar fi considerată ca normativă pentru revizuirea celorlalte cărți bisericești, ceea ce e cu atât mai posibil, cu cât aceste cărți și textual se bazează foarte mult pe sf. Scriptură. În acest chip s'ar introduce, cu timpul, uniformitate în toate cărțile noastre bisericești, un lucru de mare importanță pentru păstrarea și întărirea unității noastre religioase și culturale-naționale.

Tot pe baza textului revăzută al cărților sfinte ar avea să se compună și acea „Biblie pentru popor”, de care s'a vorbit mult în anii din urmă. S'a vorbit mult și totuși nu s'a spus tot ceea ce trebuia să se spună. După cât cunosc eu chestiunea, încă nimeni nu s'a pronunțat la noi asupra felului cum ar trebui să fie alcătuită o Biblie pentru popor. O lămurire principiară a chestiunii se impune înainte de a trece la înfăptuirea ei.

Când zicem „Biblie pentru popor”, cei mai mulți se cugetă numai la o ediție foarte ieftină a sf. Scripturi, pe care să și-o poată cumpăra cu înlesnire și poporul; se cugetă deci numai la partea materială a chestiunii. De fapt însă e cu mult mai complicată partea referitoare la alcătuirea unei astfel de Biblii și la răspândirea ei, ca să fie spre folosul poporului.

Cum să fie alcătuită o astfel de Biblie și ce ar trebui să conțină?

Să ne oprim mai întâiu la a doua parte a întrebării: ce ar trebui să conțină o Biblie pentru popor? Ori, formulând chestiunea mai concret: e consult să se publice pentru popor sfânta Scriptură în întregime, sau numai anumite părți dintr-însa?

Cine e familiarizat cât de cât cu studiul biblic, acela știe că în sf. Scriptură se găsesc multe locuri cu anevoie de înțeles și altele cari ușor pot fi interpretate greșit. Sf. apostol Petru spune despre scrierile sf. apostol Pavel, că în ele „sunt unele cu anevoie a se înțelege, care cei neînvațați și nestatornici le răsvrătesc, ca și celelalte scripturi, spre pierderea lor” (II Petru, 3, 13). Cetiitorul cu pregătirea și înțelegerea necesară știe interpreta asemenea locuri din sf. Scriptură, pe când cel lipsit de ea rămâne needificat cetindu-le. De altfel așa stă lucrul cu citirea oricărei cărți: dacă n'ai pregătirea necesară ca să o înțelegi drept, mai mult poate să-ți strice decât să-ți folosească. Acestea le are în vedere și sf. Vasile cel Mare, când

îi dă chiar unui preot următorul sfat: „Nu te lenevi într-o cetire, mai ales din noul Testament, căci din cetirea vechiului Testament adeseori rezultă pierderi, dar nu fiindcă ar conținea lucruri stricacioase, ci din cauză că spiritul celor ce-l cetesc spre paguba lor, este prea slab. Toată pâinea este folositoare ca hrană, dar celor slabi le strică”.¹

În sf. Scriptură se găsesc și astfel de locuri, pe cari nici decum nu e consult să le citească copiii, junii și chiar și mulți oameni maturi. Mă gândesc la acele părți din vechiul Testament, cari conțin istorisiri și prescripții referitoare la raporturile vieții sexuale. Nu cred să existe vre-un pedagog și om înțelegător, care cu conștiința liniștită ar admite să citească și copiii, ba chiar și mulți oameni maturi părți din Biblie, ca de ex. istoria incestului lui Lot și a fiicelor sale (Facere, c. 19), apoi cele despre păcatul lui Onan, a lui Iuda și a Tamarei (Facere c. 38), despre păcatul lui Amnon cu sora sa Tamar (II Imp. c. 13), legile iudaice referitoare la viața sexuală (Levit c. 18-20; A doua lege c. 22-23) etc.

Ce concluziune rezultă din aceste constatări? Acea, că nu e consult să dai în mâinile poporului Biblia în întregime, ci într-o ediție anume alcătuită, în care vor fi suprimate unele părți, din motive pedagogice și etice. „Biblia pentru popor” trebuie să fie o astfel de carte care, stând pe masa țărânului nostru, va putea fi citită, ascultată și înțeleasă cu folos sufletesc de toți cei din casă. Prin urmare biserica nu are numai dreptul, ci e chiar dator să iee măsuri în acest sens, când s'a hotărât să răspândească sf. Scriptură printre popor. Ea e dator, de o parte, să nu lase cuvântul lui Dumnezeu pradă unor interpretări arbitrare și greșite, iar de altă parte, să ferească pe credincioși de rădăcirii păgubitoare pentru sufletele lor.

Dar când aderez la părerea ca pentru popor să nu se publice sf. Scriptură în întregime, nu mă gândesc la o ediție a ei compusă din fragmente fără nici o legătură între ele, ci mă gândesc la o *Biblie prescurtată*, care păstrând legătura întregului, ar conținea numai ceea ce e mai edificator și mai pe înțelesul tuturor.

La alcătuirea unei astfel de Biblii, unele părți se indică dela sine ca fiind foarte potrivite; în privința alegerii altora ar fi decizător folosul religios moral cel mai mare ce s'ar putea obține prin ele. Din vechiul Testament ar fi de luat în considerare acele scrieri, pe cari încă biserica veche le-a încuviințat spre citire catehumenilor. În ce privește cărțile istorice ale lui, ar fi suficient ceea ce ne oferă o „Istorie biblică” lucrată pe baze mai largi și în legătură strânsă cu textul sf. Scripturi, iar din cele profetice s'ar alege cu deosebire locurile cu cele mai însemnate prorocii mesianice și acelea cari conțin propo-

veduri moralizatoare. E de sine înțeles, că importanța cea mai mare va trebui să i se dea noului Testament. Din cele patru evanghelii, decât să se publice toate patru cu dese lor repetări ale aceluiași lucruri, cred că ar fi cu mult mai bine să se alcătuească o așa numită „armonie a evangheliilor”. Faptele Apostolilor ar putea fi reproduse în întregime. Locurile mai grele de înțeles ar fi provăzute cu explicații cât se poate de scurte și precise. Pe lângă toate acestea, un lucru pe care eu îl țin neapărat de lipsă pentru o astfel de Biblie pentru popor, e: ca să fie provăzută cu *ilustrații* frumoase și executate artistic. Importanța ilustrațiilor ar fi neprețuită într-o astfel de carte, căci prin ele s'ar stărni interesul spre citit și s'ar înlesni foarte mult înțelegerea celor cetite.

Așa îmi închipuiesc eu o „Biblie pentru popor”. Pentru publicarea ei, ca să coste cât mai puțin, ar avea să se îngrijească autoritățile bisericești, dar cred că s'ar găsi chiar și particulari, cari vor jertfi cu dragă inimă pentru o operă atât de folositoare.

După ce se va fi răspândit această „Biblie” în sinul poporului în zeci și sute de mii de exemplare, se vor putea publica și cărți întregi din sf. Scriptură, însoțite de scurte tălcuiuri pentru popor, — și numai după ce se va fi pregătit terenul prin toate acestea, ne vom putea gândi și la o ediție mai completă (întru toate completă, nici când) a sf. Scripturi pentru popor, dar și aceasta însoțită de explicațiile necesare.

(Va urma.)

Personal. Escalența Sa, Înalt-preasfințitul Domn Arhiepiscop și Mitropolit al nostru Ioan Mețianu a plecat ieri, Duminică, la Budapesta, pentru a prezida și conduce ședințele reprezentanței fundațiunii Gozdu, întrunită în sesiune ordinară de primăvară.

Situația. În ședința de Vineri a dietei ungare, prim-ministrul țării, contele Khuen-Hédervary, imediat după deschidere și autenticarea procesului verbal al ședinței premergătoare, a declarat următoarele: „Am onoare a anunța onoratei case, că guvernul și-a înaintat demisia, pe care Majestatea Sa a avut bunăvoința a o primi, încredințându-ne cu conducerea agendelor în mod provizoriu. Binevoiți deci a dispune, ca până la formarea noului cabinet dieta să nu țină ședințe”. Se decide în acest înțeles, și după o durată de cinci minute, ședința se închide în mijlocul unei tăceri mormântale.

Sara, la club, partidul guvernamental a făcut sgomotoase ovațiuni contelui Khuen, și în unanimitate a luat hotărârea, că va sprijini numai un astfel de guvern, care își însușește punctul de vedere al demisionarului guvern în chestia rezerviștilor, stă pe bazele transacției dela 1867 și are în program legea electorală compusă pe baza principiilor profesate de guvernul demisionat. Tot mai mult se vorbește, că noul guvern va fi presădat de ministrul de finanțe Lukács, și că din guvern vor face parte și justiștii. Majestatea Sa va consulta în cursul săptămânii acesteia mai mulți bărbați de stat ai țării, apoi va decide.

„Lumina”.

— Banca culturală dela Sibiu. —

Sunt abia trei ani de zile de când s'a înființat la Sibiu, sub scutul bisericii și pentru a-i fi ei de ajutor, o nouă bancă, careia i s'a zicea din capul locului bancă-culturală, ea având adevărat menirea a fi ajutătoare cultului românesc, prin aceea, că îi pune la îndemână mijloace materiale cu care să se susțină și răspândească.

S'au aflat unii Români, oh! ar printre bărbații noștri de seamă, cari n'au primit cu bine pornirea pentru înființarea noii bănci, căci se credea că ea va fi o concurență nealegătoare și primejdioasă, și o va aduce mai curând vătărmă, zădărnice, im-părechere, pe acolo pe unde va lucra.

Așa ar fi putut fi, dacă oamenii dela conducerea băncii celei nouă, n'ar ști și ei, că prin zădărnice și vătărmă nu se slujește și întărește cultura, care e închinată și muncii lor. Suntem mulțumiți în sufletul nostru, că temerile celor ce erau contra acestei înființări, nu s'au adevărit de întemeiate. Banca s'a pus în lucrare. Își face în pace rostul ei. Dar de nicăieri nu se ridică plângeri, că doar pe urma ei ar merge, pe unde lucrează, stăfii urei, zădărnice, sfâșierilor. Din potrivă, se vede că lucrează așa de în liniște, încât nici nu se vorbește mult de ea.

În aceleși timp însă, banca crește și se întărește în chip normal, firesc. A ajuns a avea în al treilea an al vieții sale, un câștig anual de peste 45.000 cor. din care nu dă acționarilor decât 5% (cinci la sută), căci nici nu așteaptă acționarii ei să le dea mai mult, pentru ea în schimb ea să poată întinde un cât mai simțit ajutor școlii pentru care s'a înființat: după ce dă cele 5%, după acți, din restul de câștig să predea bisericii aceluia jumătate, pentru trebuințele sale culturale.

Înființată de abia 3 ani, și banca „Lumina” a ajuns să dea ștan bisericii gr.-or. române ardelenă, aproape 7000 cor., iar în anul viitor va da 9—10.000, apoi 12—14 cu vremea 20 și mai multe mii, cu care biserica se va ajuta bine în multe și grelele ei lipsuri culturale.

De fapt dă azi mai mult, deja doar 12.000, căci mulți acționari au abuzat de acțiunile în folosul bisericii!

Când vedem acest folos pentru biserica gr.-or. ardelenă și prevedem ajutorul tot mai frumos ce le va avea pe urma acestei bănci, a sale, — o mulțămire ni se așază pe suflet, aducându-ne aminte, că în acele zile, când multă lume se roscolise contra acestei bănci, ziarele române ca organe ce țin dreaptă samă de pornirile de obște și de aceea ca acelea să fie călăuzite de cât mai mult ideal, erau aproape toate pe partea băncii, ținând de foarte cuminte întemeierea ei. Și printre acestea a fost și „Libertatea”. Și nu s'a înșelat în credința sa.

Iar dacă ezi, când ne bucurăm de rodul tot mai frumos ce banca „Lumina” îl aduce și-l predă, ea sfânt primos, bisericii și cultului românesc, — dacă ezi avem vre-o părere de rău, e numai aceea, că numai una dintre băncile noastre este de acest fel! Pe când arzătoare trebuință ar avea fiecare episcopie română de câte o bancă de acest fel, cât mai puternică!

Utați-vă azi la roadele ce dau băncile noastre toate: „Albina” îți varsă într'un singur an un rău de aur de peste jumătate milion cor. (504.000), „Victoria” din Arad aproape 300.000, „Ardeleana” din O.ăștie aproape 200.000 cor., Bihoreană din Oradea mare 122.000 și celelalte după ele.

Închipuiți-vă, buni Români, că dăcălu'ni dela Rășcoari care a venit acum 39 de ani cu gândul de a înființa cea dintâi bancă românească („Albina”), i-ar fi dat Dumnezeu banul gând s'o înființeze în felul băncii culturale, ca să dea nu 5%, ci 45% bisericii pentru ajutorarea școlilor sale, de care avea atunci atâtă lipsă și azi are și mai mere!, — și închipuiți-vă ce slujbă s'ar face cultului național, când de pildă

¹ Ep. ad. Chilonem n. 3.

„Albina” ar fi îndatorată prin Statutele ei, a da peste 100.000 bisericii pentru scop cultural!

N'am mai fi ca azi, o biserică săracă, neajutorată, care stă și plânge lângă sărmănele sale fiice, școlile pe care gerul noilor legi le-a aflat descolte și adrențose și ea n'are cu ce le îmbrăca, și dacă ea n'are, vine puterea zilei și zice: „de frig și de foame nu e iertat să moară, lasă că ți le îmbracă eu!” Și i-le smulge nenorocitei mame din brațe și le aduce și le îmbracă apoi și le înalță ea, dar așa, ca mama lor mai mult să nu le cunoască, și — nici ele pe ea! Și ea trebuie să vadă acest jalnic lucru și să n'aibă altă putere, decât — să plângă.

Că e săracă.

Cât ar ajuta o bancă de acest fel, întemeiată cu zeci de ani înainte, de pildă episcopiiilor celor atât de lipsite de la Caransebeș, Lugoj, Gherla, — chiar și la Blej! Că numai chiar episcopia de Oradea e bogată.

Gândindu-ne asupra „Luminei”, cu oare Arhiepiscopia de Sibiu vrea să se ajutore, — și cu timpul se va și ajuta bine, — fără voie se naște întrebarea: Oare n'ar fi timpul, ca ceea ce am scăpat a face în trecut, să facem macar acum, asigurându-ne macar pentru viitor zile mai bune? N'ar fi oare timpul să înzestram fiecare episcopie românească cu câte-o bancă culturală, care să fie așazăcând proptă lor cea scumpă și bună? Sau, unde se poate, să prefacă pe oare care din bănoile de azi, punându-o pe temelul cel nou, ideal, superior, — ceea ce ar fi și mai frumos! Și acele bănci cari s'ar prefăce în acest fel, — nemaritoare s'ar face prin aceea!

Că altfel nu mai merge. Că ne îngroapă greutățile vremilor! Și biserica nu mai poate trăi nici ea, nici școala ei, din cerșite. Și cerșitul află azi răsunet, află și mâne, apoi dincolo întimpină nepăsare. Și rolul lui e mic și slab. Inchipuți-vă ce fel de apeluri și câtă trudă ar trebui să dezvoalte, zicem, arhiepiscopia de Sibiu, o să stoarcă, prin cerere de milă, dela credincioși 10—12.000 cor.? Și de o capătăștan, în anul viitor n'o mai capătă! Dar așa prin bancă, iacă are această „milă”, fără umilire, fără a supăra pe nimenea!

E ceasul al 12-lea să ne gândim în toate părțile la acest lucru.

(„Libertatea”.)

† Dr. Ioan Borgia.

Ca un trăsnet din senin ne-a atins, pe noi, și credem că întreaga societate românească din Sibiu, și-treia dureroasă, răspândită eri înainte de amiază în orașul nostru, că tinerul, înțeleptul, modestul și conștiințiosul profesor dela școala civilă de fete a „Asociațiunii”, Dr. Ioan Borgia, membru în comitetul central al „Asociațiunii”, membru al „secțiunilor literare”, etc. a adormit în Domnul, părăsindu-ne pentru totdeauna. Grozav de multe și de mari trebuie că sunt păcatele noastre, de ne pedepsește cerul atât de aspru, răpind din mijlocul nostru aceea ce avem mai bun, mai de valoare și mai de omenie! Adormitul în Domnul a fost pildă vie a omului corect, conștiințios, modest și onest, și e nespuse de mare pierderea ce ni se pricinuește prin neașteptata sa moarte. Știam că e bolnav, de vre-o trei săptămâni, dar de o boală care la nici un cas nu putea da ansă la îngrijorări. Se vede însă că boala s'a complicat în ultimele zile, a dat naștere la o nouă boală, care în scurtă vreme a pus capăt unei vieți, dela care eram în drept a aștepta atât de mult pentru binele de obște. Pe decedatul îl deplânge neconsolata sa soție, buna sa mamă, frații și sora, amicii și cunoscuții, și neamul cel nefericit românesc.

În veci amintirea lui!

Din partea familiei îndurerate s'a dat următorul anunț funebru:

Cuprinși de adâncă durere, aducem la cunoștința rudeniilor, prietenilor și cunoscuților, că mult iubitul nostru Dr. Ioan Borgia, profesor la școala civilă de fete și membru al comitetului central și al Secțiunii școlare a „Asociațiunii pentru literatură și cultura poporului român”, a în-

cețat din viață astăzi, Duminecă, în 26 Februarie v. (10 Martie n.) 1912, în etate de 31 ani, în anul al 10-lea al serviciului său profesoral și în primul an al fericitei sale căsătorii.

Rămășițele pământești ale sumpului defunct se vor depune spre vecinică odihnă din locuința proprie (strada Cîsnădiei nr. 7), în cimiterul gr. or. din suburbiul josfin, poimâne, Marți, în 28 Februarie v. (12 Martie n.) la orele 2 p. m. În veci amintirea lui! Sibiu, 26 Februarie v. (10 Martie n.) 1912. Elena născ. Siandru, soție. Maria Borgia n. Cioran, mamă. Ermil Borgia, Eleonora Borgia, Dr. Lucian Borgia frați și soră. Calipsa Siandru, soacră. Eufrosina, Calipsa, Dr. Ioan Siandru, cumnate și cumnat.

Iar corpul profesoral dela școala civilă de fete anunță astfel moartea neuitatului coleg:

Corpul profesoral dela școala civilă de fete cu internat a „Asociațiunii” din Sibiu cu adâncă durere anunță, că iubitul și neuitatul coleg Dr. Ioan Borgia, profesor, membru suplent în comitetul central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, secretarul Secției școlare a Asociațiunii etc. a încetat din viață după scurte suferințe în 10 Martie n. 1912, la orele 9 și jum. a. m. în al 32-lea an al etății.

În adormitul coleg perdem un erudit dascăl al școlii române, înzestrat cu virtuți înalte și aptitudini distinse, prin care, în activitatea sa de zece ani pe terenul învățământului și-a înscris numele cu litere de aur în analele școlii noastre.

Rămășițele pământești se vor transporta dela locuința adormitului, strada Cîsnădiei Nr. 7, Marți în 12 Martie n. 1912, la 2 ore după amiază, în cimiterul bisericii ortodoxe române din loc. Suburbiul-Josfin.

Sibiu, 10 Martie n. 1912.

În veci amintirea lui!

Din România.

Investirea înaltpreasfințitului Mitropolit-Primat Conon și a Preasfințitului Episcop Nicodim.

Dumineca trecută, 3 Martie n. s'a făcut în București investirea solemnă a I. P. S. Sale Mitropolitului-Primat Conon Arămescu-Dolici, și a Preasfințitului Sale, Episcopului Nicodim Muntean din Hași.

Înaltii prelați au fost duși dela Mitropolie în trăsură regală și cu cortegiul de onoare la Palet, unde au fost întâmpinați de aghiotanții de serviciu și conduși în saloanele de primire.

La orele 12 și-a făcut intrarea în sala tronului Maiestatea Sa, Regele Carol, însoțit de principele Ferdinand, Mostenitorul de tron, și numai decât a fost adus în fața M. Sale, întâi Mitropolitul-Primat Conon, apoi Episcopul Nicodim.

I. P. S. Sa, Mitropolitul-Primat era îmbrăcat în manthia arhierască, era procedat de protoereii din București și urmat de arhidiaconii mitropoliei, cari duceau cărțile.

Ministrul de culte C. C. Arion a luat din mână arhidiaconului cărja arhieriscopască și a predat-o M. Sale Regelui, cu următoarele cuvinte:

„Sire, aceasta este cărja arhieriscopască a Mitropolitului Ungro-Vlahiei, Exarh al platurilor, Primat al României și președinte al sfântului Sinod. O înfățișez M. Voastre pentru că după datinele țării cu înaltă bunăvoință M. Voastră să o puteți încredința noului ales”.

Regele Carol luând cărja a predat-o I. P. S. Sale, Mitropolitului-Primat Conon, spunându-i următoarele:

„Vă încredințez cărja arhieriscopască de Mitropolit al Ungro-Vlahiei, Primat al României și președinte al sfântului Sinod”.

I. P. S. Sa o primește și sărută mână Regelui.

E introdus apoi în sala tronului, — I. P. S. Sa, Episcopul Nicodim, care asemenea primește cărja din mână Regelui cu acelaș ceremonial.

Rostește acum Mitropolitul-Primat următorul discurs:

Sire!

Cu adâncă emoțiune și cu mare sfiială, eu, până acum smerit Episcop al Hușilor, astăzi Mitropolit Primat, pentru a doua oară primesc toisagul pastoral din augusta mână a Maiestății Voastre.

Pășind spre treptele scaunului celei mai înalte demnități a Sf. noastre Biserici Ort. Române, chemat de glasul națiunii, glas inspirat de harul lui Dumnezeu și întărit de înalta bunăvoință a M. V., îmi

simt inima cutremurându-se de răspundere dar și însuflețindu-se de râvnă pentru împlinirea acestei mărețe, dar grele chemări.

Și dacă alții m'au prețuit atât, în cât au pus pe slăbii mei umeri o sarcină așa de mare, nădejdea mea nestrămutată este în Dumnezeu, care nu mă va lăsa și căruia mă rog să mă ajute spre a fi vrednic de scaunul marilor și pururea pomeniților arhiepiscopi ai Neamului.

Căci, datorită acestor mărețe figuri ale trecutului nostru bisericesc, Sf. Mitropolie a Ungro-Vlahiei ocupă un loc de frunte între bisericile ortodoxe ale Răsăritului.

În această Sf. Mitropolie s'a încheiat „Marea Pravilă Târgovișteană” — mănunchiu de legi bisericești — din ale cărei file galbene și învechite răsare senin chipul Mitropolitului Teodosie cel ce s'a învrednicit a le culege și tipări în românește.

Din amvonul acestui Sf. locaș a răsunat puternic glasul înfocat și plin de credință al martirului — Antim Ivireanul — mort pentru legea și neamul lui, care prin cuvânt arunca sămânța credinței în suflete, iar cu fapta — întemeind cea dintâi școală bisericească — aprindea scântea luminei pentru viitor.

În tipografia acestei Sf. Mitropolii Gligorie, — Dascălul cel mare împreună cu învățatul Gherontie, — au dat la iveală în graiul românesc un mare număr de cărți bisericești, pe care le-au împărțit în dar celor drept credincioși.

Tot aici a strălucit Nifon, învrednicitul de Dumnezeu să prezideze adunarea ce a consfințit Unirea, și al cărui nume e legat pe vezi de seminarul fondat din propria avere.

Aici, în vechea catedrală a Sf. Mitropolii, s'a primit jurământul pe Constituție și Evanghelie al Maiestății Voastre de către fericitul întru pomenire Calinic Miclesou, starețul meu în Iași care este și fondatorul facultății noastre teologice.

Tot din acest Sf. locaș blândul și evlaviosul Iosif Gheorghian s'a sărguit până la adâncă bătrânețe întru temeinică plină de bunățate și binefăcătoare păstorie a tărmei credincioșilor și întru îmbogățirea literaturii noastre bisericești.

Pururea Biserica a fost, nu numai lăvorul credinței, ci și oerotoarea culturii, graiului și datinelor strămoșești.

La adăpostul Bisericii a crescut neamul românesc, din sânul mănăstirilor s'au ivit primele lișări de cultură; în cărțile religioase ne-am regăsit limba străveche; apostolii credinței au fost la noi pururea și apostolii neamului. În trecut, ca și în timpurile mai apropiate, viața noastră politică națională s'a desfășurat în strânsă legătură cu viața bisericească; tot ce turbură biserica, s'gduie conștiința națională; tot ce o înveselește, înviorează întreaga noastră ființă; destinele bisericii și ale poporului român sunt nedespărțite. Credința care ne-a întărit și mângăiat în vremuri de restriște, ne-a luminat și încălzit în zilele de pace și reulegere.

Sire!

Primind astăzi din mâinile Maiestății Voastre Sf. Cărja arhieriscopală, — toisag simbolic, care trezește în suflet așa mari simțăminte — atâta stă în puterile mele ca plin de credință și nădejde în Dumnezeu, să făgăduiesc solemn, ca zilele pe cari mi le va mai dăruî bunătatea dumnezeiască, să le închin numai intereselor mari ale Sf. Bisericii Ortodoxe Române, biserica în care dragostea de țară și de neam își are loc alăturarea de divinele precepte de pace, iertare, iubire frățască și creștinăscă îngăduire.

Am credința, Sire, că voi avea pentru întărirea slăvelor mele puteri tot aprijinul puternic al Maiestății Voastre, aprijin care n'a lipsit niciodată Bisericii noastre. De aceea, cu încredere primesc acest Sf. Toisag și, adânc recunoscător Maiestății Voastre, pășesc fără șovăire la datoria care-mi este pusă înainte.

Să trăim Maiestatea Voastră, înțelept fondator și întăritor al regatului român, care în timpul lungi și glorioasei domnii ați hărăzit țării instituții temeinice și bisericii monumente neperitoare.

Să trăiască Maiestatea Sa Regină, augusta noastră suverană, protectoarea tuturor instituțiilor de cultură și caritate creștină.

Trăiescă iubiții noștri Principi Mostenitori, împreună cu toată Augusta Dinastie, nădejdea viitorului neamului românesc.

Trăiască, crească și înflorească sumpsa noastră Românie! (Va urma).

„Albina”.

(Fine).

Urcarea capitalului la 6.000.000 coroane.

Cu privire la urcarea capitalului societății, dela 3 la 6 milioane coroane, consiliul de administrație al „Albinei” face adunării generale din 23 Martie n. următoarea propunere:

Capitalul societății se urcă dela K 3.000.000 la K 6.000.000.

În acest scop se vor emite 15.000 acțiuni noi de câte K 200 sub numerii curente 15.001—30.000.

Fiecare acționar actual are dreptul de preferință să opteze pentru atâtea acțiuni noi, câte acțiuni vechi sunt trecute pe numele lui în Registrul acționarilor (§ 7 al Stat.)

Abateri dela condițiunea ca acțiunile vechi să fie înregistrate pe proprietarul actual, se admit numai ereziilor cari vor dovedi: că proprietarul vechiu a răposat, că ei sunt îndreptățiți a moșteni acțiunile vechi înregistrate pe numele decedatului și că s'a pus la cale procedura de ereditare, dar nu s'a terminat. Această excepțiune însă se poate admite numai până la termenul fixat pentru însinuarea optării.

Astfel de acțiuni se vor libera îndreptățiților numai după predarea judecătorească a eredității.

Prețul acțiunilor se va răspunde în sensul §-ului 9 al Statutelor în cinci rate de trei luni egale, și anume: prima rată până la 1 Iulie a. c., a doua rată până la 1 Oct. a. c., a treia rată până la 1 Ianuarie 1913, a patra rată până la 1 Aprilie 1913, a cincia rată până la 1 Iulie 1913.

Se pot plăti însă și mai multe rate deodată.

Acțiunile noi nu vor participa la dividenda anului curent, ci acționarii vor primi numai 5% interese după sumele răspunse, dela solvirea banilor la oasă institutului până la ultima Decembrie a. c.

Vor participa însă la dividenda anului viitor, din care motiv ratele a patra și a cincia se vor răspunde cu 5% interese dela 1 Ianuarie 1913.

Față de acționarii cari nu vor plăti ratele regulat, se va aplica § 10 al Statutelor.

Termenul pentru optare se fixează pe ziua de 15 Iunie a. c.

Acțiunile cari nu se vor subscrie până la acest termen, se vor vinde în favorul Fondului de garanță al scrisurilor fonciare.

Acțiunile noi se vor data din 1 Iulie 1913.

Deodată cu prima rată, se va răspunde de fiecare acție o taxă de câte K 10 pentru acoperirea speșelor.

Această taxă se va conta la fondul special de rezervă, din care se vor acoperi și speșele.

Distribuirea cotei pentru scopuri culturale.

Relativ la distribuirea cotei pentru scopuri culturale și de binefacere de K. 26.000, propunerea e următoarea: 1. Contribuire la colecta pentru zidirea unui seminar în eparhia Caransebeșului 1.000 cor. 2. Contribuirea la „Fundațiunea pentru ajutorarea ziariștilor români din Ungaria” 1.000 cor. 3. La fondul mesei studenților, întemeiate și susținute de institut 8.000 cor. 4. Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român: a) la fondul „Muzeului etnografic” 1.000 cor. b) la fondul „G. Barițiu” 1.000 cor. 5. Reuniunii femeilor române din Sibiu pentru școlile susținute de dânsa 2.000 cor. 6. Reuniunii române de muzică din Sibiu 200 cor. 7. Reuniunii române de agricultură din Sibiu 200 cor. 8. Reuniunii pompiștilor din Sibiu 100 cor. 9. Reuniunii pentru înfrumusețarea orașului Sibiu 100 cor. 10. Reuniunii igienice din Sibiu 100 cor. 11. Aceleiaș reuniuni, pe seama dispensarului pentru tuberculoși 100 cor. 12. Gremiului comercial din Sibiu 100 cor. 13. Internatului Reuniunii femeilor române din Brașov 400 cor. 14. Asociaț. pentru sprijinirea învățăcelilor și socalilor rom. din Brașov. 200 cor. 15. Reuniunii de muzică din Brașov 200 cor. 16. Reuniunii pentru înfrumusețarea orașului Brașov 100 cor. 17. La fondul studenților morboși din Brașov 200 cor. 18. La fondul studenților morboși din Blej. 200 cor. 19. La fondul studenților morboși din Brad 200 cor. 20. Tinerimei universitare din Budapesta („Petr. Maior”) 200 cor. 21. Tinerimei universitare din Cluj 200 cor. 22. Internatului gr.-or. din Beiuș 200 cor. 23. Reuniunii fem. rom. din Deva pentru atelier industrial de casă 200 cor. 24. Contrib. la colecta pentru zugrăvirea bis. gr.-or. rom. din Lugoj 200 cor. 25. Reuniunii femeilor române din Lugoj, pentru cantina școlară 200 cor. 26. La dispoziția direcțiunii 8.400 cor. Total 26.000 cor.

Un așezământ umanitar.

În Iunie 1911 s'au împlinit 12 ani, de când lucrează în Sibiu „Reuniunea română de înmormântare din Sibiu”, înbând ajutoare bănești celor mai desproape ai fostilor membri, trecuți la cele vecinice, și făcându-le cu puțință și celor mai scăpătați să-și îngroape în mod cuviincios pe iubitul răposat. La 15 Febr. n. 1912 acest așezământ și-a ținut a 12-a adunare generală sub conducerea deamă a prezidentului director Pantaleon Lucuța, care a arătat sporiul făcut de așezământ dela întemeierea lui. Secretarul, totodată întemeietor al Reuniunii, dl Victor Tordășianu a citit raportul general despre lucrările din 1911. Din el am aflat, că în 1911 au murit 20 membri și între ei 3 profesori seminareli, fie iertați Dr. Petru Șpan, Aurel Bratu și Nicolae Vătășan, dintre cari Dr. Șpan a fost membru în direcție. Din 1900 de când Reuniunea s'a alcătuit au răposat 191 membri, dintre cari 115 au fost economi, mare parte zileri, 32 meseriași și 44 din clasa așa zisă a inteligenței. Evident, că așezământul stă mai ales în slujba celor mai săraci ai noștri. Ajutoarele date urmașilor membrilor răposai au fost de cor. 24.410.93. Reuniunea în 1900—1911 a încasat taxe de câte 60 bani dela membri în total coroane 42.647.69, iar taxe de câte 2 cor. de înscriere s'au încasat dela 758 membri cor. 1516.

Încă din 1900, la sfatul secretarului Tordășianu s'a pus temeiul la un fond numit al „Azilului”, care să fie o casă cu grădină, unde să se adăpostescă să-și petreacă și să fie îngrijiți și hrăniți cu vremea neputincioșii noștri scăpătați și îmbătrâniți, cum și orfanii sărmani și membrii Reuniunii. La acest fond se dau câte 10%, ce se trag din ajutoarele ce le capătă urmașii membrilor răposai, apoi ajutoarele ce le dau oamenii milostivi, și camentele după banii fondului.

Reuniunea mai are alte 4 fonduri și anume: 1. „Fondul Pantaleon Lucuța”, întemeiat din contribuțiile de câte 4 cor., cari dl Lucuța le are ca prezident după fiecare caz de moarte. 2. „Fondul Victor Tordășianu”, întemeiat din cele 3 cor., pe cari dl Tordășianu le are în calitate de secretar după fiecare caz de moarte. 3. „Fondul căpitanul Ioan Toma”, întemeiat din suma de 1900 cor., pe care acesta a dăruit-o „Azilului” și 4. „Fondul Petru Ciora”, întemeiat cu suma de cor. 200 cuprinsă într-o acție a băncii „Lumina”, pe care mult regretatul P. Ciora, fost casier al Reuniunii, a dăruit-o încă până a fost în viață „Azilului”. Averele totală a Reuniunii e de cor. 24.498.20 din cari: cor. 16.977.36 e averea proprie a Reuniunii, cor. 7.520.84 a fondului „Azilului” și din acestia: cor. 3.471.43 este averea proprie a fondului „Azilului”; cor. 877.23 e „fondul Lucuța”, cor. 667.05 e „fondul Tordășianu”, cor. 2.296.32 e „fondul Toma” și cor. 208.81 e „fondul P. Ciora”. Averele în 1911 a crescut cu cor. 3.339.13.

Adunarea generală a luat cu plăcere la cunoștință faptul îmbucurător, că de un timp încoace la Reuniune s'au înscriș și continuă a se scrie preoți, învățători etc. din țară, cari ureând numărul reșerut de membri, vor face cu puțință activarea secției a 2-a, de sine stătătoare.

În adunare s'a vorbit mult despre lipsa ce se simte de a se cumpăra o casă cu grădină pentru „Azil”, care odată alcătuit va aduce cu sine sporirea fondului „Azilului”, de oarece oameni cu inimă oătră săraci și cu dare de mână, văzând binefacerile de care vor fi împărțiți bătrânii neputincioși și orfanii noștri sărmani vor face daturii mai mari în scopul urmărit.

Cum Reuniunea română agrisolă sibiană are lipsă de o casă cu grădină model, în care să planteze pomi, să producă fel de fel de sămânțe de nutrețuri, de zarzavat etc., cum Reuniunea meseriașilor are lipsă de o casă, un fel de vatra meseriașilor, acești copii ai muncii grele, unde să se adune învățăceii, unde să se dea la o samă locuință și la altă samă cel puțin o mănecare, o supraveghiere și o îndrumare părintească la zi, și cum Reuniunea de înmormântare are lipsă de „Azil” pentru bătrânii neputincioși și pentru copii sărmani, secretarul Tordășianu a scos la iveală cum secolul urmărit de acestea 3 așezăminte s'ar ajunge cu mai multă înlesnire, dacă conducătorii lor ar lucra mână în mână.

Direcțiunea pe anii 1912—1914 s'a ales astfel: Prezident: Pantaleon Lucuța, secretar: Victor Tordășianu, casier: Romul Perian, iar în direcție au fost aleși: 4 din clasa inteligenței, domnii Dr. Vasile Stan și Timotei Popovici, profesori sem., I. B. Boiu, paroh și Dr. Ilie Iancu, medic (în locul lui Dr. P. Șpan); 4 dintre meseriași, domnii Fl. Cruciță, erpitor, Iosif

Marou sen., pardositor, Teodor Moldovan, cismar, I. Roman, barbier și 4 dintre economi: domnii Simeon Stoiță, Petru Stoica, Nio. Apolzan și Nicolae Joandrea, economi.

Dee bunul Dumnezeu, ca cei buni și cei cu dare de mână să facă cu puțință înfăptuirea lucrurilor bune, înscrișe cu litere de aur pe steeul așezământului umanitar, care de altfel înscrișe sunt și în inimile cârmacilor lui.

„Dreptul Iov”.

NOUTĂȚI.

Deputați sinodali din cler au fost aleși Joi, pentru sinodul arhiepiscopiei, următorii domni: Cercul Sibiu, P. C. Sa, Arhimandritul Dr. Ilarion Pușcariu, vicar arhiepiscopesc. Cercul Săliște, Dr. Ioan Stroia, protopresbiter. Cercul Săbeșul-săseș, Sergiu Medean, protopresbiter. Cercul Alba-Iulia, Nicolae Ivan, asesor consistorial. Cercul Deva, Vasile Domaș, protopresbiter. Cercul Hațeg, Lazar Tritean, asesor consistorial. Cercul Ilia, Zevedeu Mureșian, protopresbiter. Cercul Geoagiu, Dr. Ioan Lupas, protopresbiter. Cercul Zarand, Vasile Damian, protopresbiter, deputat dietal. Cercul Câmpeni, Romul Furduiu, protopresbiter. Cercul Turda, Jovian Mureșan, protopresbiter. Cercul Cluj, P. C. Sa, Protosinodul Dr. Eusebiu R. Roșca, director seminarial. Cercul Dej, Vasile Duma, protopresbiter. Cercul Bistrița, Galațion Șagău, asesor consistorial. Cercul Târnava, Mateiu Voilean, asesor consistorial. Cercul Sighișoara, Dumitru Moldovan, protopresbiter. Cercul Treiscaune, Const. Dimian, protopresbiter. Cercul Brașov, Dr. Vasile Saftu, protopresbiter. Cercul Bran, Ioan Hamsea, protopresbiter, și Cercul Făgăraș, Nicolau Borzea, protopresbiter.

Ajutor de stat pentru consistoriul gr.-or. român din Oradea-mare. Suntem informați din loc competent, că ministrul cultelor și instrucțiunii publice a ridicat ajutorul de până aci de 12.000 cor. anual, care îl primea consistoriul nostru din Oradea-mare dela stat, dela 1870, la suma de 29.000 cor. făcându-se, în chipul acesta, posibilă îndeplinirea a două posturi de referenți, cel școlar și episcopesc, cari în lipsa de mijloace bănești, au rămas neîndeplinite până în prezent; apoi s'au îmbunătățit totodată și lefii funcționarilor consistoriali, ureându-se plățile referenților și secretarului consistorial la câte 4000 cor. anual.

Concertul dsoarei Ana Voilean, dat Vineri sara în sala dela „Unicum”, a avut un succes foarte frumos. Un public numărös și ales a ascultat prestațiunile și a admirat talentul tinerei noastre artiste, care și-a executat bogatul și greul program cu o dexteritate și ușurință uimitoare. A fost răsplătită după fiecare punct de program cu aplauze șgomotoase și a primit mai multe buchete de flori. Dsoara Ana Voilean, cu talentul, școala, ambiția și sîrguința ce o are, e pe calea cea mai bună de a deveni o celebritate, ca pianistă, spre bucuria și mândria noastră, a tuturor Românilor.

La Ischl. Din Viena se știe, că Majestatea Sa va pleca la Ischl înainte de serbătorile Rusaliilor. Călătoria se va face în 20 Mai. În Ischl, unde în anul acesta Monarhul va petrece trei sau patru luni, se fac pregătiri de pe acum în vila Majestății Sale.

Adunarea generală a „Reuniunii femeilor gr.-or. române din Sibiu suburbial Iosefin, pentru înfrumșetarea bisericii” s'a ținut Duminică în 3 Martie a. c. în sala școlii centrale. Adunarea a fost bine cercetată din partea membrilor. Prezidenta reuniunii, doamna preoteasă Victoria Boiu, a deschis adunarea prin un frumos discours, primit cu aclamări. Din raportul general despre activitatea comitetului, citit de secretarul Nicolau Jordan rezultă faptul îmbucurător, că această harnică reuniune și-a creat deja în primul an al existenței sale un fond de 500 cor. Socotelile s'au aflat corect purtate. Notez, că la adunare a luat parte și comitetul parohial, în frunte cu parohul Ioan B. Boiu.

Jubileul regatului sârbesc. Cu ocazia aniversării de treizeci de ani a proclamării regatului sârbesc s'a ținut Joi în 7 Martie o ședință festivă în academia de științe a Belgradului, la care au participat și miniștrii în frunte cu regele Petru. Presa Sârbiei își exprimă părerea, în legătură cu serbarea aceasta, că țara sârbească n'a realizat progresele așteptate, decât în măsură foarte modestă; deși este adevărat, că în vremea acestor trei decenii Sârbia a avut să se lupte cu multe crize interne și externe.

Flota aeriană. Colesta pentru flota aeriană franceză se urmează cu însuflețire tot mai mare. S'au adunat până acum 900 de mil de franci. Artista Sarah Bernhardt colectează în fiecare seară, în teatrul său, sume considerabile pentru flota aeriană.

La fondul Dr. Liviu Bran de Lemény, pentru ajutorarea elevilor mai lipsite de mijloace dela școala civilă de fete a Asociațiunii, a contribuit familia Crăciunescu: 50 cor.

† Univ. med. Dr. Alexandru Popă, medic de oraș cercuat în Viena, a desedat Duminică în 3 Martie 1912 la orele 9 și 1/2 dimineață după multe și grele suferințe, împărțit cu Sf. Teine, în al 50 an al etății sale. A fost înmormântat Mercuri 6 Martie 1912 la 3 și 1/2 după amiază în cimiterul din Lainz. Odihnească în pace!

Radiul în Austria. Stăpânirea austriacă a cumpărat în Ioachimthal pământuri conținătoare de radiu și a plătit un preț de aproape două milioane coroane. Guvernul a scos anul trecut o cantitate de un gram și jumătate de radiu. În viitor se crede că va scoate mai mult.

Școala mireșelor. Se întâmplă prea adese, că mamele în ziua de astăzi nu au timp sau nu se pricep la instruirea fiicelor lor pentru viața casnică. De altă parte economia de casă, cum se propune în școli, cuprinde multă teorie și nu se ocupă de lucrurile cele mai necesare pentru o bună menajeră. De aceea o doamnă engleză din clasa de mijloc a Londrei, Lady Northcott a realizat ideea cuminte de a înființa în capitala Angliei o școală destinată exclusiv pe seama mireșelor. În școala aceasta tinerele fete, pe timpul cât duresc fidețarea lor, vor putea învăța tot ce se cere neapărat dela o viitoare gospodină, care să fie capabilă de a crea o armonie în viața de salon și trebuințele bucătăriei.

La pol. Se vestește din London, că expediția condusă de căpitanul Scott a ajuns la polul sudic. Altă știre spune, că eroul care a atins polul, ar fi norvegianul Amundsen.

Tren căzut în rău. O catastrofă s'a întâmplat lângă Prince Albert în Canada: un tren accelerat, care avea să treacă peste un pod, s'a răsturnat în rău. S'au înecat 15 călători, 20 au fost greu răniți.

Invenție chimică. Un ziar parisian, Journal, povestește, că un chimic francez Verley, a isbutit să producă pe cale chimică aur, argint și platină din alte metale. — Știrea confratelui din Paris nu este deocamdată altceva, decât o glumă de April făcută în luna lui Martie. Numele chimicului Verley este cu desăvârșire neunoscut în Franța.

Cariera civilă a ofițerilor. Se iveau adesea cazuri, în care membrii din corpul ofițerilor primeau concediu mai lung, și cercetau diferite cursuri, pentru că părăsind serviciul militar să se aplice în cariera civilă. Ministrul de război a pus capăt acestei stări de lucruri. A dat adesea un ordin, care oprește pe ofițerii concediați de a face studii străine de artă și știință militară, câtă vreme primesc salariu militar. Ofițerii vor putea face studii neastânțătoare de cariera lor numai în cazul, când mai întâi renunță la postul avut în armată.

Băeat viteaz. În Stockholm Suediei există un fond pentru eroi, întemeiat de Carnegie. Între cei premiați în anul acesta din fondul lui Carnegie se găsește și un băeat de cincini ani, cu numele Gunnar Aberg din Brastorp. Înainte cu o jumătate de an, când în absența părinților săi se aprinsese casa, băeatul a alergat de trei ori în casa care ardea și a scos pe rând din flăcări trei frațiori mai mici. Băeatul viteaz a fost premiat cu un ceasornic și cu o sumă de cincini sute de coroane.

D'ale aviatorilor. În școala din Pau a lui Blériot s'a făcut încercarea de a înțrebuința mașina de scris în vremea șboului. Pe un aeroplan pentru două persoane pilotul a dus cu sine un scriitor cu mașina de scris. Încercarea a reușit splendid. Ea înseamnă în orice caz un progres în ale aviațiunii.

Călătorie în balon. Arhiducele Iosif Ferdinand, însoțit de de câțiva ofițeri, a făcut Mercuri o călătorie cu balonul din Salzburg până la Kaltenhausen.

Spargeri. Poliția din St. Gallen a arestat trei elevi gimnaziali și doi ucenici, cari în câteva săptămâni au săvârșit peste treizeci de furturi cu spargeri. În buzunarele tinerilor de bună speranță s'au găsit toate uneltele trebuincioase acestor ocupațiuni.

Advențiști. Am anunțat în numărul din Martia trecută apariția broșurii: *Despre advențiști*, de preotul Constantin Andrei. Aflăm din broșura aceasta, că secta advențiștilor, în urma stăruințelor puse de misionari străini, începe a se răspândi în unele părți sărace și lipsite de cultură din satele și orașele României. Centrul religios al advențiștilor din țară se găsește în București, unde tipăresc o revistă advențiștilă cu titlul *Semnele Timpului*. În capitală au comunitatea cea mai mare de adești, al căror număr ajunge la cifra de 1200. În țara întreagă se află cam cincini mii de advențiști. Predicator este unul cu numele Paulini; afară de el mai are dreptul de a boteza un bătrân merciant, Dănilă, care primise autorizarea dela misionari germani veniți la București anume pentru aceasta. Advențiștii sau Sabatiștii se adună în casele lor de rugăciuni în fiecare Sâmbătă, precum și Vineri seara; aici se cântă în cor de întreaga comunitate mai multe cântări religioase, după care urmează o rugăciune rostită de un aderent; în tot timpul rugăciunii frații și surorile — așa se numesc între sine advențiștii — stau jos cu fața la pământ; după terminarea rugăciunii se uroă la tribună predicatorul și vorbește despre o învățătură advențiștilă sau explică un text din biblie, mai ales din Vechiul Testament. După terminarea conferenței predicatorului, în adunarea de Sâmbătă, urmează spălarea picioarelor, însoțită de cântări în cor, deosebii bărbații de femei. După aceea se întrunesc iarși frații și surorile spre a li se distribui sf. Cină. La plecare fiecare persoană trece prin fața predicatorului, își depune benevol contribuția bănească și primește broșuri religioase, tipărite românește în Germania, în Hamburg, — unde secta își are sediul, sprijinită pe acouns de bani evreești.

Fapta unui nebun. Un tinăr croat de 21 de ani, cu numele Marii din Sarajevo, într'un zec de nebunie a împușcat pe moșul său, un bătrân de 110 ani. După aceasta s'a omorât pe sine.

O revocare. Comuna Apatin, de lângă Zombor, își cedase în Septemvrie a. tr. statului toate școlile primare, sub condiție că în aceste școli să fie numiți învățători numai romano-catolici. Ministrul de culte a numit cu toate acestea în săptămâna trecută o învățătoare cu numele Grün, o evreică, la școala din Apatin. Imediat s'a pornit o mișcare în comună, care nu s'a liniștit până când ministrul contele Zieby s'a văzut îndemnat a revoca numirea făcută. Învățătoarea Grün care se și instalase în școală, a fost necesită să plece în altă parte.

Cloroform în loc de electricitate. Comisiunea de justiție a parlamentului din Maryland a cercetat temnița din Baltimore. Weyler, directorul temniței, a salutat pe senatori și deputați și i-a rugat să ușureze chinurile celor osândiți la moarte, aducând o lege care să înlocuiască prin cloroform executările oblignuie până acum prin electricitate. Osândiții la moarte, cum spune directorul, sufăr durere cumplită nu numai în vremea executării, ci mai ales atunci, când zăresc ssaunul electric în care au să se sfârșească. Adormirea cu cloroform este lipsită de dureri; ear moartea urmează cât se poate de ușor. Legislatorii au promis directorului Weyler, că vor aprecia părerile sale.

Anunț. O bivoli de 5 ani cu semnul: urechia stângă tăiată, din comuna Galați (lângă Făgăraș) s'a pierdut din Decemvrie 1911 — și în urmă s'a găsit în comuna Handrubechiu, unde a dormit două nopți — și cercetând a-i mai da de urmă, nu s'a mai găsit. — Celce va afla această bivoli, să facă cunoscut primăriei din Galați, și va primi un premiu. Vasile David.

La fondul Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărace, al Reuniunii meseriașilor români sibieni, au mai dăruit: Valeriu Milea, notar (Tilișca), soția sa Ana n. Borcea și copiii lor Lucia, Valeriu, Felicia și Liviu, 1 cor.; Ioan Halalai, notar (Săsciori), 50 bani; Petru Bărbat, notar (Șeroița) și soția sa Emilia n. Sglimbeș, 1 cor.; Victor Slăvescu, paroh (Mohu), soția sa Elisaveta n. Cărbăan și copila lor Minerva, 60 bani; Nicolae Vlad, paroh (Brașov-Dârste), soția sa Maria și copiii lor Ioan, Constantin, Maria și Laurențiu 2 cor.; Nicolae Drăgan, notar (Bungard) și soția Valeria n. Maniu (Băcăint) 2 cor. 50 bani.

Teatru.

Astăzi, Luni, ultima reprezentațiune în sesiunea anului acestuia. Se dă, cu concursul artistei dela Viena, *Cornelia Kogl*, comedia „Renaissance”, de F. Schöthan.

Ad. Nr. pp. 189/1912.

(66) 2—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în comuna **Lona sâsască** cu filia **Stolna** din acest tract protopresbiterial, prin acesta se scrie concurs cu termen 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele arătate în foaia B. pentru întregirea dotației dela stat.

Doritorii de a reflecta la acest post, au a-și așterne suplica de concurs subsemnatului în termenul sus indicat, și a se prezenta la biserică în vreo zi de **Duminecă** sau **sârbătoare** spre a fi cunoscuți din partea poporului.

Cluj, 18 Februarie 1912.

Oficiul protopresbiterial rom. gr.-or. în conțelegere cu comitetul parohial.

Tuliu Roșescu
protopresbiter.

Nr. 727/1912

(61) 2—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa II-a **Rapoltul mare**, în protopopiatul Geoagiului prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile, pe lângă emolumentele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat a dotației preoțești.

Cererile de concurs ajustate conform normelor în vigoare (se admit numai clerici absolvenți cu 8 clase gimnaziale) să se înainteze subscrisului în termenul deschis; iar concurenții să se prezinte în comună, pe lângă restricțiile regulamentare, pentru a cânta, cu-vânta, eventual a celebra, și a se face cunoscuți poporului.

Geoagiu, 11/24 Decembrie 1911.

Oficiul protopresbiterial în conțelegere cu comitetul parohial:

Ioan Popovici
protopop.

Nr. 134/1912.

(65) 2—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh de clasa a III-a **Galomfalău-mare** cu filiile: **Andraș falău unguresc**, **Betlenfalău**, **Bitfalău**, **Galomfalău-mic**, **Odorheul săcuesc** și **Bugonfalău** din protopresbiteratul tractului Sighișoara în conformitate cu ordinul Preavenatului consistoriu arhidiecezan dto 14 Februarie a. c. Nr. 1560 Bis. să scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitorilor preoțești dela stat.

Concursul împreună cu documentele prescrie de normele în vigoare și eventual și cu alte documente recomandatoare sunt a se înainta subscrisului oficiu protopresbiterial în termenul deschis, iar concurenții cu prealabila încunoștințare la acest oficiu se pot prezenta până 8 zile înainte de alegere înaintea alegătorilor în biserică spre a cânta, respective a celebra și cuvânta făcând cunoștință cu poporul.

Sighișoara, 20 Februarie 1912.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. al tractului Sighișoara. în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Dimitrie Moldovan
protopop.

Nr. 46/1912.

(59) 2—3

Concurs.

Pentru întregirea postului învățătoresc vacant dela școala noastră confesională din **Criț** protopresbiteratul Sighișoarei, pe baza ordinului Prea. ven. Consistoriu arhidiecezan din 3 Februarie a. c. Nr. 1098 Școl. — 1912 se scrie concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Salariul este: 1000 cor. și anume 166 cor. dela darea de cult, iar restul și cînvencualele dela stat pe baza documentelor celui ales. Cărtir și grădina în natură, precum și 2 stînjini lemne de foc.

Învățătorul ales este obligat a instrua pe elevi și a cânta cu ei răspunsurile liturgice, iar la trebuință e obligat a cânta și în strună utrenia și vecernia în **Dumineci** și **sârbători**.

Se vor preferi concurenții cu aptitudini muzicale.

Concursul instruit cu documentele prescrie să se înainteze Preaon. oficiu protopresbiterial în Sighișoara în termenul indicat. Potenții să se prezente înainte de alegere și în comună, pentru a cânta și a face cunoștință și cu poporul.

Criț, 14 Februarie 1912.

Toma Bărsan prez. **Ioan Ricu** notar. **Nicu-lae Suciu**, **Eftin Berecki**, **Teodor Muntean**, **Ioan Suciu**, **Ioan Biris**, **George Pulca**, **Teodor Suciu**, **Ioan Berescu**.

Nr. 132/1912 protopresb.

Văzut: **Dimitrie Moldovan**
protopop.

Ad. Nr. 11760/911 Epitr.

(69) 2—3

Licitațiune.

Consistorul arhidiecezan completează zidirea fostului palat **Habermann** — din Sibiu — cu un **edificiu nou** cu 3 etaje, în care se va instala un hotel modern cu 80 camere bine mobilate, locuință pentru hotelier, încălzire centrală, ascensoriu (Lift) — sală de prânzit, grădina de iarnă acoperită, toate în legătură cu cafeneaua care încă poate să o arândeze la 1 Iuliu 1915.

Pentru instalațiile aceste căutam un antreprenor, care va avea să-și înainteze ofertul până la 28 Martie a. c., iar însuși hotelul îl va lua în primire și folosință numai în 1 August 1913 st. n.

Arânda anuală este cel puțin 53.000 coroane și ofertele sunt a se trimite la Consistorul arhidiecezan însoțite de un revers că au depus garanță (vadiu) de 13—14.000 cor. în hârtii de valoare la institutele „Albina” ori „Lumina” din Sibiu. Vadiul depus se va întregi la suma întreagă a arândei anuale.

Consistorul își rezervă dreptul de a alege dintre oferenti pe cari îi convine, eventual de a scrie o licitație nouă.

Sibiu, din ședința senatului episcopesc ținută la 13/26 Februarie 1912.

Consistorul arhidiecezan.

Anunț de licitațiune.

Pe baza planului și preliminarului de spese, aprobat de Prea Venerabilul consistoriu arhidiecezan dto 4 August 1911 Nr. 9509 Școl. și de comisiunea administrativă comitatenză sub Nr. 2010/1911, comuna bis. gr.-ort. **Seliștat**, din comitatul Fărnaș mare, protopopiatul Agnita, dă în întreprindere zidirea salei de învățământ pe calea licitațiunei publice minuende, ce se va ținea Vineri în 9/22 Martie a. c. la 2 ore p. m. în localitatea școalei.

Prețul de strigare 3700 coroane. Comuna bis. se deobligă a da piatra, cărămida și năsipul de lipsă în zid.

Planul și preliminarului de spese se poate vedea la oficiul parohial.

Comitetul parohial își rezervă dreptul a alege dintre minus oferenti, pe acela în care va avea mai mare încredere.

Seliștat, în 13 Februarie 1912.

Ioan Rduleț
paroh.

Ioan Uncheșel
epitrop I.

(55) 3—3

Nr. 227/1912 protop.

Văzut:

I. Muntean
protop.

Publicare de licitațiune minuendă.

Pe baza planului de edificare și a preliminarului de spese în suma de 5596 cor. 71 fil., din care se subtrage materialul brut cel dă comuna bisericăscă socotit în 1320 cor. și mobilierul din școală socotit în 324 cor. — aprobate de Măritul Consistor Arhidiecezan sub Nrul 9673/1906 Epitrop., să publică prin aceasta licitație cu oferte închise pentru darea în întreprindere a zidirei școalei gr. ort. constătătoare din o sală de învățământ și 2 odăi mai mici ca antecameră și cancelarie și apartinentele ei din **Ilimbav**, cercul Nocrich (Uj-egyház), protopresbiteratul Agnitei.

Cei ce vor să ia această lucrare în întreprindere au a-și trimite ofertul lor până în 30 Martie st. n. a. c. oficiului parohial gr. ort. din Ilimbav poșta ultimă Mărpod, împreună cu vadiu de 10%. În loc de bani numărați pot să fie și hârtii de valoare libel de depunere acceptate de valabile ori o declarație, că de câte ori va avea să primească ratele de plată, pe jumătate să învoiește a i să reținea ca cautiune până la terminarea lucrării.

Planul și preliminarul de spese, precum și condițiunile se pot vedea la oficiul parohial gr. ort. Ofertele au să conțină declarația, că oferentul cunoaște condițiunile de licitare și că se supune necondiționat aceluia.

Comitetul își rezervă dreptul, de a an-gaja pe acel întreprinzător dintre reflectanți, în care va avea mai mare încredere.

Reflectanții nu au dreptul de a pretinde nici un fel de spese dela comitet pentru așternerea ofertului lor sau pentru căștigarea informațiunilor mai de aproape la fața locului.

Oficiul parohial gr. ort.

Ioan Alexandru
paroh.

(62) 2—3

Nr. 21/1912.

(52) 3—3

Edict de licitațiune.

Pe baza planului și preliminarului de spese aprobat de Freavenatul Consistoriu arhidiecezan sub Nr. 14014—909 Epitr. — prin aceasta se publică licitație minuendă pentru a se da în întreprindere zidirea bisericeii din parohia **Boiu**, protopresbiteratul Geoagiu-de jos.

Licitațiunea se va ținea **Duminecă** în 4/17 Martie a. c. la 11 ore a. m. la cancelaria parohială.

Prețul de strigare este 10,777 cor. 61 fil. după care suma licitanții vor depune vadiul de 10% în bani gata sau hârtii de valoare.

Din materialul brut comuna bisericăscă dă: varul nestâns, cărămida, peatra, năsipul și lemnul de gorun, precum și toate cărăușile.

Oferte să primesc până la începerea licitațiunei, — dacă acelea conțin vadiul recerut și declarația, că oferentul cunoaște condițiunile de licitație și să supune aceluia.

Comitetul își rezervă dreptul de a da lucrarea în întreprindere aceluia dintre minus oferenti, în care va avea multă încredere.

Planul și preliminarul de spese și condițiunile de licitație se pot vedea la oficiul parohial din Boiu.

Boiu, din ședința comitetului parohial ținută la 10/23 Ianuarie 1912.

Eftimie Costescu
preș. com. par.

Dumitru Antonie
not. com. par.

Casă de închiriat.

Casa din Wollgasse Nr. 10/a, zidită în stil de vilă pe un loc de 400 stângini pătrați (curte și grădina) constătătoare din 4 chilii mari, bucătărie, cămară, pivniță, spălătorie, verandă, și mai multe șoproane, cum și grădina de-a lături în extindere de 212⁰ e de închiriat.

Deslușiri în strada Bruckenthal Nrul 17.

(29) 6—6

Se cauă un tinăr cu cunoștințe comerciale pentru biroul unei fabrici ca

Correspondent

pentru limba maghiară și română, care să aibă și scrisoare caligrafică și recomandări bune.

Ofertele cu a se adresa sub **condițiune stabilă** la administrația acestei foi.

(68) 1—3

4 Veri de Basna

cu certificat, de 11 și 12 luni bătrâni sunt de vânzare la domnul

Nicolae Câmpean

(57) 1—2 în Mohu (Szeben m.)

SALVATOR

Călcaie de gomă.

Marca lumii.

Neîntrecute în durabilitate!

(275) 32—52

Se află pretutindenea.

O vai!

La tusă, răgușală și mucărie ajută repede și sigur.

Trăiască!

„Pastilele de-piept ale lui Egger”

au gust bun, și nu influențează asupra apetitului.

Un carton 1 coroană și 2 coroane.

Carton de probă 50 bani.

Deposit general și de expedare:

O să mă înnece această tusă rea!

Farmacia „Reichspalatin”
Budapesta, VI. Váci-körút 17.

Pastilele de piept ale lui Egger m'au scăpat repede!

Se găsește în Sibiu la: Guido Fabritius, Carol Morscher, Carol Müller, E. Rummler, Carol Priessel, Au-(372) 24—26 gust Teutsch; în Sebeș la: Wilhelm Lederhölger, Ludwig Binder, farmacia.

Români! Replantați viile cu altoi dela firmă română!

„Mugurul”,

însoțire economică, Elisabetopole (Erzsébetváros) Kisküküllő vármegye.

Altoi de vie

calitate distinsă pe lângă prețurile cele mai moderate, soiuri de vin și de masă, viță americană cu și fără rădăcină, ochiuri de altoi, viță europeană cu rădăcină

se află de vânzare la

Insoțirea economică

„Mugurul”,

Elisabetopole (Erzsébetváros) Kisküküllő vm.

(455)

Material disponibil în altoi peste

25—

trei (3) milioane.

Școalele noastre de altoi n'au fost atacate de peronosporă.

Altoii sunt desvoltați la perfecțiune!**La cumpărări pe credit cele mai ușoare condiții de plată!**

La cerere prețurent și instrucțiuni gratis și franco!

Români! Trimiteți băieții la cursul practic de altoi!

Români! Sprijiniți firmele românești, că numai acelea vă vreau binele!

Prima condiție de reușită este de a folosi material solid.